

GAZETA W. KSIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

PRZEDPŁATA:

ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 tal. 20 sgr.
na całe Prusy 2 tal.

INSERATY:

1 sgr. 3 fen. od wiersza na 1/4 szerokości
przyjmują się tylko w ekspedycji.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości Gaz. W. Ks. Pozn.

Tryest, 1. Sierpnia. — Z Konstantynopola donoszą: Flotyła Howston Stewarts wypłynęła na morze Czarne, ale, jak żurnal konstancytopolitański dodaje, tak długo tam pozostanie, dopóki Rosya posiadająca dotąd Kars i wyspy węzowe, nie dopełni i w tym względzie warunków układu pokojowego.

Kopenhaga, 6. Sierpnia. — Domy bankierskie pp. Suhr, Adler, Ryau, Lehaire, Hohn, Braberg, Hannover i Melchior zamierzają utworzyć bank prywatny i wydali w tej mierze odezwy. Kapitał banku mają 6 milionów talarów stanowią, z których półmilionu każdy przedsiębiorca podpisuje.

Berlin, 8. Sierpnia. — Najj. Pan raczył nadać księdzu Zedel w Rothenschirnbach w powiecie Querfurtskim, order orła czerwonego 4. kl., jako i procederownikowi panu Janowi Henrykowi Piotrowi Best w Herbede w peie Bochumskim. powszechną oznakę honorową; niemniej zamianować radcę apellacyjnego sądu Hellweg w Kolonii prezydentem sądu ziemiańskiego w Düsseldorfie; i dotychczasowego pomocniczego prokuratora, assessora sądowego Lentzke prokuratorem przy sądzie powiatowym w Lukau.

Francya.

Paryż, 4. Sierpnia. — Monitor ogłasza obszerny raport ministra sprawiedliwości do cesarza względem rezultatów administracji cywilnego i prawodawstwa kupieckiego z 1854. Procesów cywilnych było w tym roku tyle, ile w roku 1853; procesa handlowe znacznie się powiększyły, procesów o bankructwo było 3691, gdy w roku 1853 tylko 2305.

— Monitor donosi, że, gdy Pelisier przybył do Marsylii, znalazł tam list od cesarza, w którym wyniesiony jest na godność książęcą.

— Depesza z Marsylii z 4. m. b. donosi, urząd burmistrzowski miasta Marsylii ogłosił obwieszczenie, w którym donosi, że marszałek Pelisier dziękuje za przyjęcie, jakiego w Marsylii doznał i że chętnieby jeszcze dzień jeden pozostał, gdyby go nie była powołała depesza telegraficzna do Plombières. Dziś rano wyjechał marszałek do Lionu, gdzie stanie z południa o 5.

— O powrocie cesarza do Paryża nic dotąd nie wiemy pewnego; oczekiwany jest 8. m. b. w Lunewille.

— Patrie dzisiejsza poświęca kilka uwag zjazdowi w Cieplicach monarchów, cesarza austriackiego, króla pruskiego i króla saskiego, i mówi między innymi: Zjazd największych monarchów związku (bundu) i króla saskiego, reprezentującego najwłaściwie Niemcy, był potrzebnym w skutek różnych zawiązań, które się zrodziły na drugiej stronie Renu w czasie wojny wschodniej i od czasu ostatecznego uregulowania interesów europejskich. Zdaje się, że jest przeznaczeniem, rozwiązać niektóre ważne kwestye, tyczące się obecnego ukonstytuowania bundestagu.

— Z raportów z Madrytu dowiadujemy się, że O'Donnell zawezwał wszystkich komendantów wojskowych do złożenia mu szczegółowego sprawozdania o prowincjach.

— W Madrycie czynią przygotowania do wielkiej uroczystości wojskowej, mającej się odbyć w pierwszej połowie Września i nastęrczyć królowej sposobność do rozdania nagród między żołnierzy i oficerów, którzy się w walce w Madrycie odznaczyli.

— Cesarz wróci, jak korespondent gazety kolońskiej donosi, 10. m. b.; miał on się zdecydować na podzielenie ministerstwa wychowania na dwa wydziały. Marszałek Villaux oświadczył się w raporcie do cesarza przeciw temu w mocnych wyrazach, na co mu cesarz odpowiedział: „Strwóż pan, panie marszałku, męża, któryby za równo był miłym uniwersytetowi i duchowieństwu, a natychmiast mu oddam portefeil.“

— Meyerbeer przesłał na korzyść powodzią dotkniętych 1000 fr.

Paryż, 5. Sierpnia. — Monitor donosi, że cesarz wróci 9. m. b. do St Cloud. — Monitor z 6. m. b. donosi; że cesarz ostatniego poniedziałku przyjmował komitet towarzystwa dla budowli w Plombières.

— Journal des Débats ogłasza także ciekawy artykuł starający się dowieść, że w ostatnich wypadkach hiszpańskich królowa tylko użyła prawie i regularnie swęj prerogatywy. Oddać jednak należy sprawiedliwość, że Journal des Débats z trudnością wywija się z tego niebezpiecznego założenia. Możeby bardziej się powikłał ów dziennik, gdyby go się zapytano, czy tak zawsze pojmował i tak zawsze pojmować myśli wykonywanie konstytucyjnych prerogatyw korony; dla stronnika parlamentaryzmu odpowiedź na to pytanie byłoby drażliwą. Zresztą Journal des Débats przypuszcza chyba

że jego czytelnicy nie znają ostatnich wypadków w Hiszpanii. Chce najprzód wykazać, że O'Donnell i jego koledzy ożywieni są chęciami jak najbardziej liberalnymi; wprawdzie są dyktatorami, ale do tego zmuszają ich okoliczności; ale czyż któremu dyktatorowi zbywało kiedy na podobnej wymówce? Prawda, że Débats dodaje, iż ministrowie pragną jak najgoręcej przedstawić swe postępowanie pod wyrok reprezentacyi narodowej, regularnie ukonstytuowanej. Débats powinien powiedzieć, co rozumie przez wyrazy »regularnie ukonstytuowane.« W tej chwili w Hiszpanii charakter ten posiadają tylko kortezy ustawodawcze, tych rozwiązanie już zostało ułożonem; prawie urzędownie doniesiono, że kortezy te więcej się nie zbiorą. Ministrowie tedy postępowanie swe poddadzą pod wyrok nowych kortezów; ale jakże to będą? wybranymi kortezy ustawodawcze nie zatwierdziły jeszcze prawa wyborczego, potrzeba będzie zatem utworzyć reprezentacyą narodową na zasadzie prawa nadanego przez gabinet, którego działania mają być przez tę reprezentacyę sądzone. Czyż Débats podobną reprezentacyę będzie uważał za regularnie ukonstytuowaną? Czyż będzie dowodził że nadanie praw organicznych, bez żadnej innej sankcyi jak wola ministrów, nawet wola królewska, stanowi proste wykonanie prerogatyw konstytucyjnych; że to jest położenie regularne, w którym nie należy widzieć ani rewolucyi, ani kontrrewolucyi, ani zamachu stanu? Assemblée daleko jest loiczniejszym od Débats, żąda bowiem od O'Donnella, by po prostu przywrócił to co było przed rewolucyą z 1854; ponieważ zaś wówczas sam O'Donnell rewolucyę zrobił, domaga się od niego by ustąpił miejsca innym. Ale w roku 1854 ludzie rządzący, pod pozorem że konstytucya z 1854 potrzebowała reform, zawiesili ją, starając się za pomocą przejść mniej więcej zręcznych, powrócić Hiszpanię do systematu usuniętego ze śmiercią Ferdynanda VII. Journal des Débats dziś to przyznaje, chociaż w 1854 zajadłe bronil ministeryum Sartoriusa. Mówi dalej, że Espartero i O'Donnell równie są drogimi królowej; zdaje się jednak, że ani jeden ani drugi tem się poszczycić nie mogą; raczej obaj równie są jej nie mili, używa ich za narzędzia, które skruszy gdy może; jej sympatyje są gdzie indziej.

(Kor. Cz.) **Paryż, 27. Lipca.** — Od pierwszej chwili pojawu zmiurzaszłych w Hiszpanii, nie było tajem nikomu, że rząd francuski poklaskiwać będzie upadkowi Espartery i jego stronnictwa nieumiejącego podolać trudnej roli jaką sobie obrało. Dzienniki w pół oficjalne wyraźnie się zaraz oświadczyły za O'Donnellem i potępiały wszelkie ruchy przeciwne zaprowadzającemu się porządkowi rzeeczy. Sam Monitor dłużej tylko zachował milczenie, i dopiero kiedy część wojska wyslanego ku Piryneom zajęła swe stanowiska nadgraniczne, w numerze dzisiejszym przemawia w sposób nieprzyjmujący dwuznacznego tłumaczenia. Jasno i wyraźnie powiada, że rząd francuski rad widzi usiłowania marszałka O'Donnella w zaprowadzeniu (*sans coup d'état*) porządku rzeeczy w Hiszpanii tej pierwszej i niezbędnej podstawy wolności. Jemu należy się chwala że w chwilach bezrządu potrafił nie tylko uorganizować wojsko ale jeszcze natchnąć go uczuciem powinności, karności i przywiązaniem do władzy. Spodziewa się, że zasze wypadki położą nareszcie koniec powtarzanym bezustannie pronunciamentom, któreby doprowadziły Hiszpanię do stanu w jakim znajduje się Ameryka południowa, gdzie trudno dostrzedz patriotyzmu, uczuć obywatelskich, lub wznioślejszych widoków, tylko garstka jenerałów wydziera sobie nawzajem władzę z pomocą żołdactwa ujmowanego zawsze próżnemi obietnicami. Pomimo to jednak niema wątpliwości i lord Palmerston słusznie się spodziewa, że rząd francuski niewda się zbrojnie w sprawy wewnętrzne Hiszpanii, zresztą niebędzie nawet gwałtownej konieczności, bo wedle ostatnich wiadomości pewniejszych niżli te jakie mieliśmy dotychczas, rychło wszystko się zakończy z upadkiem Saragossy. Jen. Echague urządził komunikacyą telegraficzną w Alagon nieopodal od Saragossy i doniósł konsulowi francuskiemu w S. Sebastian, że powstańcy żądali pięciodniowego zawieszenia broni, które im udzielone zostało, że jen. Dulce przybył tam z Madrytu i że część wojska oświadczyła się już za O'Donnellem. Jen Ruiz dowodzący w Żyronie i Henriquez Clement deputowany jeden z przywódców powstania w Madrycie schronili się do Francyi, wczoraj poddała się Jaca. Konspiracya w Walencyi spelżała na niczém: a gdy Walencya, Katalonia i Aragon tak zwane *Coronilla d'Aragon* decydujące zawsze o losach każdej insurekcyi hiszpańskiej uspokojone zostana, reszta kraju przyjmie bezopornie nowe rządy.

Jakie będą te nowe rządy? w czyjem ręku zostanie ich kierunek? jak długo trwać będzie krwawo okupiony porządek rzeeczy? Jest to pytanie nie lada. Nad rozwiązaniem jego pracują zapewne gabinety francuski i angielski. Przybyły do Paryża hr. Parsigny w zamiarze udania się do Vichy zaniechał musiał dalszej podróży i czeka na powrót cesarza. Powołany został z Madrytu p. Turgot minister francuski, któremu przypisują wielki wpływ w zaszłych wypadkach, miejsce jego zastąpi pierwszy sekretarz ambasady p. Comminge-

Guitat. Królowa hiszpańska dała rozkaz marszałkowi Narvaez, aby pozostał w Paryżu.

Lord Palmerston jak wyżej wspomniałem oświadczył w parlamencie, że jest przekonany, iż cesarz Napoleon zachowa neutralność w sprawach hiszpańskich, albowiem doświadczenie uczy, iż wszelkie wdanie się obce było dla monarchów jego poprzedników mniej więcej szkodliwym, a dziennik *Times* wchodząc w opinię ministra dodaje, że byle Hiszpania postępowała z Anglią przyjaźnie; mniejsza o to czy naśladować zechce kształt rządu zaprowadzonego we Francji, czy formę konstytucyjną angielską. Nam się wdawać nie należy, a bardziej jeszcze Francji, kiedy jak się pokazuje, w Madrycie ku podobnym jej instytucjom nakłaniają się umysły. Tylko zastrzegamy sobie nawzajem jednakie postępowanie polityczne, gdy nadejdzie chwila po obaleniu zaprowadzonego rządu, aby nie były stawiane przeszkody reakcji liberalnej. *Times* już widać nie ufa długotrwanemu nowemu budowaniu i wcześniej przyspasabia zapewne materiały do innej. Espartero mieszka w Madrycie przy ulicy de la Greda 24.

Dwa dni temu *Monitor* wojska a za nim dziś inne dzienniki powtórzyły wiadomość o stanie siły zbrojnej hiszpańskiej. Jej skład jest następujący: 19 pułków piechoty o trzech batalionach, 7 piechoty lekkiej o dwóch batalionach, 3 bataliony strzelców królowej, 5 pułków ciężkiej jazdy o czterech szwadronach, 1 pułk huzarów, 8 lekkiej jazdy, 5 artylerji pieszej, 3 brygady artylerji konnej, 6 obłęźniczej, 1 pułk inżynierów, 6 kompanij roboczych. Prócz tego gwardya liczy 1 bat. halabardników, pułk grenadyerów konnych, kirasjerów, strzelców, ułanów każdy o czterech szwadronach, 2 baterje artylerji konnej, 3 pieszej, 4 pułki grenadyerów pieszych o dwóch batalionach, razem 150,000 żołnierza, rozdzielone na 12 dywizyj; w tej liczbie niezajęte wojsko kolonialne.

Książę Ludwik Lucyan Bonaparte zapewne nieprzewidując zajść mających wypadków w Hiszpanii, udał się w celu nauczenia się baskijskiego języka do północnych jej krajów; 19. Lipca był w Irun na solennym nabożeństwie, ztamtąd udał się do kąpieli morskich w S. Sebastian, ale zaledwie stanął w hotelu Joachima Beraza, otrzymał rozkaz od cesarza Napoleona powrotu do Francji.

Dzienniki madryckie jako dowód wielkiego zaufania dla nowej władzy przytaczają ważny fakt, że dyrektora ruchomego kredytu hiszpańskiego ofiarowała jej swe posługi. Trzeba tylko dodać ten jeszcze szczegół, że markiz Peralez wiceprezes rady administracyjnej tegoż kredytu, mianowany został przez O'Donnella alcada-major czyli pierwszym merem miasta.

Na zakończenie opowiadań spraw hiszpańskich dodać trzeba, że cesarzewicz francuski postanowieniem zapadłem jednomyślnością głosów w wszystkich apoderados, reprezentantów, miasteczek, gmin, wsi biskajskich uznany jest rzeczywistym obywatelem tej prowincji. Dawniej szukano wpływu przez związki małżeńskie, dziś otwiera dla nich pole w zdarzonej potrzebie prawo obywatelstwa. Czas pokaże co trwalsze.

Marszałek Pelissier lada dzień spodziewany w Marsylii. Ostatnią ucztę wyprawił dla niego poseł angielski Stratford Redcliffe na dniu 19. Lipca. Wielki ten mąż stanu i biegły polityk, dla skołatane go zdrowia i podeszłego już wieku ma zamiar z końcem tego roku żądać dla siebie zastępcy. Na to jego postanowienie wpływa także osobiste jego przekonanie, że naród angielski nie dość ocenia położone przezeń na Wschodzie posługi dla kraju.

Hrabina Kisielew, jak zaręcza Le Nord, w kasynie badeńskim dnia 22. Lipca ułatwiła poznanie się hr. Nesselrode z hr. Walewskim. Jeżeli to nazwać można mieszaniami się w politykę, zaręczamy, że to jest pierwszym i ostatnim jej aktem, albowiem stałem jest jej postanowieniem zachować w tej mierze zupełną neutralność i pozostać w zakresie dotychczasowych stosunków.

Wszystkie legacje i dzienniki tutejsze otrzymały przesłaną sobie: Protestation du seul et véritable prince de Monaco (Ch. Louis, Henri-Maxence, Marquis de Grimaldi d'Antibes etc.) contre le faux Prince de Monaco (Charles Guyon de Matignon) appel à l'opinion publique, à S. M. le Roi de Sardaigne et aux cinq grandes puissances, z godłem pożyczonem od Bossueta: *Il n'y a point de droit contre de droit.*

(Kor. Cz.) Paryż, 28. Lipca. — Podczas mojej niebytności w Paryżu wytoczyła się, z powodu interpelacji lorda Lyndhursta, ważna polemika w dziennikach angielskich. Należy o niej choć parę słów nadmienić, skoro dotąd nikt o niej ani słowa nie doniósł. Interpelacja lorda Lyndhursta i odpowiedź lorda Clarendona, dała powód *Times*owi do napisania artykułu, który mógłby tylko napisać Le Nord i jego sprzymierzeńcy. *Morning Herald* dziennik torysowski odpowiedział *Times*owi i wystawił następstwa jego niedorzecznej opinii. Co do lorda Clarendona, związał go bez ogródki z lordem North, ministrem r. 1772 i lordem Palmerstonem, ministrem 1831. *Morning Herald* powstał na politykę rządową, wykazał jej niebezpieczeństwo i oskarżył lorda Clarendona o prowadzenie się nie według potrzeb narodowych, lecz według względów osobistych i opanowanej rutyny. *Morning Herald* zwała wyraźnie na Anglię zły obrót ostatniej wojny. Dodaje nadto, iż ma dowody najwyższej wierzytelności i autentyczności, że tylko Austria rzeczy dobrze widziała i że na początku wojny zrobiła kategoryczną propozycję, którą zamiast przyjąć, Anglia skłoniła Francją do wyprawy krymskiej. Artykuł *Morning Herald* jest z dnia 17. t. m. i znajduje się w przedruku w *Galignani's Messenger* z dnia 18. Twierdzenie *Morning Herald* da, potwierdził dawniej p. Drouyn de Lhuys w rozmowie z generałem C. a teraz potwierdza je ustnie hr. de Montalembert, zapewniając, że ma na to niezaprzeczone dowody.

Parlament angielski jutro zakończy swe czynności. Był on tego roku mało mównym i możnaby go nazwać sejmem niemym, ale bo wypadki były ważne, i wymagały milczenia. Parlament mówił tylko wiele o Włoszech, mszcząc się na Francji za pokój. Było to biczowanie drugiego po plecach trzeciego. Anglia reorganizuje swą armiją. Książę Cambridge, nowy minister wojny zaprowadza w niej liczne ulepszenia. Toż samo robi się na flocie. Anglicy przezrazili się widząc, że mogą powołać do służby tylko 45,000 majtków, kiedy Francya może ich powołać 90,000.

Wrażenie jakie zrobiły w Paryżu wypadki hiszpańskie zmusiły cesarza do ogłoszenia o nich artykułu w *Monitorze*. Ogłoszony artykuł jest wyrażnie pidiar cesarza. Cesarz zaprzecza w nim, aby wypadki hiszpańskie równały się *coup d'état*, daje o *coup d'état* swoją teorią, mówi przeciw anarchii, ale zarazem i przeciw despotyzmowi i dodaje, że Francya żyje zasadami

r. 1789. Artykuł cesarski znalazł dobre przyjęcie nie tylko w *Debatach*, lecz w *Siecle* i *la Presse*. Francya radaby, aby w Hiszpanii dotknięto Anglią, ale pamięta zarazem o wolności. *Monitor* donosi, że cesarz przywołał do Francji księcia Ludwika Lucjana Bonapartego, podróżującego po Hiszpanii. Inne źródła zapewniają, że cesarz przywołał do Paryża hr. de Turgot. Cesarz umywa więc ręce i nie chce, aby na niego wypadki hiszpańskie zrzucano. Mówią, że czyni podobnie w skutek przedłożenia lorda Cowley i noty lorda Clarendona. O interwencji i jej następstwach pod względem przymierza, nie może być mowy w tej chwili. Potwierdza się jednak, że korpus obserwacyjny będzie liczył więcej niż 25,000 ludzi. Wielki ruch panuje obecnie w armii francuskiej, drogi żelazne przewożą pułki z miejsca na miejsce. Co do wypadków hiszpańskich, wiadomości które o nich odbieramy są jeszcze dwuznaczne. Zdaje się, że powstanie saragosskie nie jest tak silnem jak zrazu mówiono i pisano, ale z drugiej strony zdaje się, że generał O'Donnell nie pokazuje głowy politycznej i że z rad korzystać nie umie. Karliści hiszpańscy radują się i mniemają, że wypadki obrócą się na ich korzyść, ale na to nie zezwoli ani Francya ani Anglia. W dzisiejszym położeniu rzeczy, wypadki hiszpańskie nie mogą wywrzeć zwykłego wpływu na Włochy, bo Austria i Francya są zbyt czujne i gotowe.

Cesarz ma wrócić do Paryża dopiero w końcu bieżącego tygodnia. Hrabia de Persigny nie znajduje się u wód Vichy, lecz u wód niemieckich. Obecność w Niemczech hrabiów Morny, Persigny i Walewskiego jest znacząca.

Pan Ludwik Enault pisarz *Constitutionnel* i *Pays* odebrał od ministra oświecenia misję do Węgier. Ma on niebawem Paryż opuścić.

Koronacja cesarza Aleksandra II. w Moskwie wiele zajmuje ambasady paryskie, tak pod względem personalu i wystawności, jak pod względem handlowym i politycznym. Być może, że skończy się na małym. Jeżeli, na co się zabiera, Hiszpania nie zmieni sytuacji, Europa może używać długiego pokoju i oddać się samemu życiu ekonomicznemu.

Cesarz rozkazał utworzyć eskadrę ewolucyjną, złożoną z 8 okrętów i 3 fregat parowych, pierwsza dywizja tej eskadry dowodzona przez wiceadmirała Trechouard, będzie się formować w Tulonie, a druga, dowodzona przez wiceadmirała Penaud w porcie Brest.

Składki na dotkniętych powodzią wynoszą już 6 milionów fr. Lord major loudyński przysłał razem 600,000 fr. ale nie jest to jeszcze koniec.

Wczorajszy *Times* zamieścił korespondencją z Krymu, w której znajduje się opis cmentarzy sprzymierzonych. Cmentarze angielskie mają być najodporniejsze. Na cmentarzu wieży Małachowej, mieszczącym tak Francuzów jak Rosyan, znajduje się następujący napis:

Unis pour la victoire,
R unis après la mort,
Du soldat c'est la gloire,
Du brave c'est le sort.

Siecle zawiadamia, że jutro w kościele ś. Pawła na przedmieściu ś. Antoniego odbędzie się nabożeństwo za poległych w dniach lipcowych 1830 r. Jest to jedyna pamiątka czasów minionych, na którą rząd patrzy przez szpary. Francya żyje samem życiem materialnem. Rada municypalna paryzka zakłada ekonomiczny piec chlebowy. Fabrykanci zakładają na Cours la Reine stałą wystawę narzędzi rolniczych. Cieśla Vesler bawi publiczność pokazując wiejskie domy drewniane, które składa w przeciągu półtora dnia. Rząd zbiera komisję, która ma się zatrudnić rozpatrzeniem taryf celnych i odpowiedzieć na skargi fabrykantów lękających się zniesienia ceł zakazowych. Objaśnienie fabrykantów i zniesienia taryf jest rzeczą ważną dla rządu, bo daje mu nadzieję skłonienia Anglii do zniesienia taryf celnych na wino francuskie. Obecnie rząd angielski opiera się zniżeniu cła na wino zarzucając Francji trzymanie się dawnego systemu. Reforma sir Roberta Peela jest może główną przyczyną dzisiejszej drogości życia we Francji. Zborze, jarzyny, owoce, drób, zwierzyna, wszystko to idzie teraz do Anglii przez porta kaletańskie. Zyskują na tem rolnicy, ale tracą wewnętrzni konsumenci. Gdyby Anglia zniżyła cło na wino francuskie, wino znacznieby zdrożało we Francji.

Szambelaństwo rosyjskie ma od niejakiego czasu nieszczęści. Temu kilka miesięcy, szambelan P. znany dobrze w Paryżu poderzwał sobie gardło. Dziś szambelanowa Diwow mieszkająca w Grenelle pod Paryżem skarży się, że jeden lekarz zabrał jej podstępem majątek. Sąd nie dał jej racji i uwolnił lekarza.

Doniostem już o budowaniu w Paryżu małych kościółków katolickich i o skutku tego na życie religijne miasta. Skutek musi być dobry i taki jak nadmienilem skoro rada municypalna postanowiła zbudować sześć nowych podobnych kościółków. Zdaje się pewnem, że kościół Assomption stanie się parafialnym. Jeżeli wiadomość ta się sprawdzi, niewiadomo co się stanie z nabożeństwem polskiem, które odprawia się w niedzielę w tem kościele. — Skończyła się sprawa sukcesji po p. Pescatore. Sukcesorowie ją wygrali. W toku rozpraw, prokurator cesarski odczytał list, który odebrał od kardynała Donnet, mniemanego autora ślubu pana Pescatore, a w którym kardynał zrobił wyznanie uszanowania dla praw krajowych dotyczących cywilnego małżeństwa, List był potrzebny, bo opinia źle tłumaczyła wpływ kardynała i duchowieństwa na wolę zmarłego milionera.

Onegdajszego wieczora mieliśmy grad i nadzwyczajną nawałnicę w Paryżu. Wyższe ulice zamieniły się w rzeki a niższe w jeziora. Przez kilka minut ziemia była prawie białą od gradu.

Austria.

Wiedeń, 4. Sierpnia. — Dnia 1. Sierpnia wyglądają w Paryżu za pośrednictwem Austrii zatłwienie sprawy neapolitańskiej, i jako najpierwszy znak tego być ma amnestya ze strony Neapolu mająca nie tylko zwiastować zapomnienie win przeszłości, ale i przywrócić, jak mówią, dobra i urzędy ulaskawionym.

— Pruski minister handlu pan Heydt i minister saski prezydent p. Beust przybyli tu w sobotę. Hr. Koller udaje się jeszcze w ciągu bieżącego tygodnia do Bukarestu.

— Pobyt króla greckiego w stolicy naszej, przyczynił się widocznie do sprośowania interesów Grecyi, i mogą panu donieść, iż wkrótce wyjdą z kraju tego wojska obce.

Włochy.

Turyn, 31. Lipca. — Dowiadujemy się właśnie, że król neapolitański podpisał w dniu 28. Lipca kilka akt łaski na korzyść politycznie skazanych.

Hiszpania.

Z Madrytu pod dniem 31. Lipca donoszą: W Geronie przez spalenie papierni ogromny powstał ogień, który przypisują zbiegłym z Barcelony i w okolicy waleśającym się powstańcom. Nareszcie zaczynają wierzyć, że pożary w Hiszpanii są dziełem tajnego towarzystwa, w którym się ukrywa element klerykalny pod płaszczykiem idei socjalistycznych. Przed kilku dniami zdybano trzynastoletnie dziecko, które podpalało zboże na polu w pobliżu miasta Santarevia. Zaprowadzone do Valadolid i przesłuchane, oświadczyło, że uczyniło to z poduszczenia człowieka, który mu dał pieniądze, jakich ma jeszcze kilka.

— Generał San Miguel obstaje przy swoim uwolnieniu ze służby jako generał kapitan halabardystów; Concha pewno będzie jego następcą.

— Rząd polecił uwolnić demokratycznego deputowanego pana Orense, którego ujęto w Valencyi. — Biskup Urgel wypędzony do Majorki, przywołany został.

— Organ O'Donnella donosi wedle telegraficznych wiadomości nadeszłych do rządu: że trzech członków junty w Saragossie przybyło znowu do generała kapitana Dulce naradzić się względem wkroczenia wojska królewskiego do Saragossy. Nie ulega wątpliwości, że deputacya ta żąda całkowitego uwolnienia od przesładowania i kary tych wszystkich, którzy w powstaniu w mieście mieli udział. Warunki te rząd chętnie przyjmie. Pokazały się atoli trudności co do innych warunków, które atoli zatwierdzić się spodziewają. W Aranjuez i Gwadalajara rozbrojono gwardyę narodową.

— Zdaje się, że generał Narvaez będzie reprezentował Hiszpanię przy dworze francuskim; panu Olozaga dają poselstwo w Londynie. Według postępowania jakiego się był w ostatnich czasach chwycił ten progresista, nie można wątpić, że przyjmie to ważne stanowisko. Posel hiszpański w Londynie pan Gonzales, użytym będzie na wyższą posadę w sądownictwie. Zgodzono się podobno już, na jakich podstawach ma być utworzona rada państwa, i wkrótce instytucya ta rozpocznie swe urzędowanie.

— Korzystając z chwilowego zawikłania, tworzą się wszędzie bandy opryszków, niepokojących trakty. Pan Orozco, obrany podgenerałem kapitanem Granady, w drodze na swoje miejsce przeznaczenia napadnięty został od zbójców, złupiony i zbezczeszczonej; również złupiono w drodze do Francji generała Villahermana, dawniejszego generała kapitana Valencyi.

— Demokratyczny deputowany markiz d'Albaida schwytany w Valencyi, na rozkaz rządu puszczony został na wolność.

— Artykuł w Monitorze paryskim zamieszczony o wypadkach hiszpańskich, wzniesił tu niemało sensacyi. Nawet ci, którzy nie dzielą wyrzeczonego tam zdania i sposobu zapatrywania się na wypadki, przyznają artykulowi temu sprawiedliwość, że nie przekręca faktów jak to inne pisma francuskie czynią. Zapewniają tu, iż artykuł ten cesarz przesłał do Paryża, aby czem prędzej oddrukowano go jako odpowiedź na gadaniny co do interwencji francuskiej.

— Depesza z Madrytu z d. 2. Sierpnia wieczór donosi: W całym królestwie spokojność. Milicya w Saragossie rozbrojona, zbiegłe bandy w góry znikają. Espartero wyjeżdża jutro do Logrono. Pan Ygarata zastępuje Luzuriaga jako minister sprawiedliwości.

Inna depesza z Madrytu z 3. Sierpnia donosi: Publiczne fundusze podnoszą się szybko. W Saragossie mianowano nową radę miejską i nową deputacyą prowincjonalną.

— Dodatek nadzwyczajny do gazety madryckiej z 3. Sierpnia, zawiera następujący urzędowy artykuł: Minister prezydent i minister wojny otrzymał od generała kapitana z Aragonii następującą depeszę telegraficzną z Saragossy z dzisiejszej daty 1½ godziny: Właśnie wkroczyłem do miasta, gdzie byłem przyjęty zwykłymi oznakami honoru. Milicya narodowa składa właśnie swoją broń w ręce komendantów, którzy ją w całości złożą. Największy spokój panuje w mieście i jeżeli Wasza Excellencya za rzecą stosowną uważasz mogę odesłać przybory obłężnicze. Wojska które nadciągnęły były z Katalonii i Valencyi wróciły do swych dystryktów. Zamianowałem brygadiera Burunaga tymczasowo drugim komendantem.

— Nowa władza miejska poświęca się głównie pytaniu żywności. Starania jej tyle przynajmniej odniosły skutku, że mimo ciągle podnoszących się cen zboża, chleba po dawniej cenie dostać można.

— Gazeta rządowa ogłasza rozmaite dekreta; między innymi odsuwa z posady generała Valdez, jako członka najwyższego sądu wojennego i marynarki; inny dekret odbiera generałowi Ruiz, komendantowi z Geroni, rangę wojskową, jego posadę, honory i order, oddając go pod sąd wojenny za opór przeciw rządowi okazyany. Malaga się poddała bez wystrzału.

Turcja.

Konstantynopol, 23. — Długi czas niesłyszano nic o projektowanych kolejach żelaznych w Turcji, nareszcie donosi Presse d'Orient, że Turcja postanowiła utworzyć w ministerstwie spraw wewnętrznych wydział budowniczy złożony z inżynierów francuskich.

Konstantynopol, 25. Lipca. — Pożar w Salonice jest ciągle przedmiotem zajęcia codziennego; tembardziej, że rozmaite polityczne wywodzą kombinacje z tego faktu, że u kupca greckiego, Skilizzi, znanego z uczuć patriotycznych, znaleziono tyle prochu, który będzie miał, mówią, służyć do nowego powstania Greków przeciw Turcji. Z powodu tej wielkiej masy prochu całe miasto prawie w perzynę obrócone, a wiele osób znamienitych zostało rannych.

Z Konstantynopola pod dniem 25. Lipca donoszą, że 24. b. m. odbyła się rada ministrów w kwestyi finansowej.

— Kwestya co do wysp węzowych jeszcze nieroztrzygniona. Admiralicya postanowiła była tam wysłać wysokiego urzędnika z kilkuset ludźmi i tę małą garstkę Rosyan z tamąd wypędzić. Przeciw temu oparto się. Udowodniono, że niechcąc nadwierać praw monarchy Turcji, wyspy te należą do Księstw Naddunajskich, ponieważ Turcji nie wolno mieć załogi ani w Mołdawii, ani w Wołoszczyźnie, byłoby to działać przeciw traktatom, gdyby Turcja chciała mieć załogę na tych wyspach.

Z Krymu donoszą, że placomendant rosyjski Homutow wydał rozkaz

szanowania pomników postawionych na cześć zmarłych sprzymierzeńców. Rodziny z Balakławy i Kamiesza wzywają się do powrotu celem wykazania swych własności, aby przedsięwzięcie przebudowanie domów wedle planu podanego przez inżyniera cywilnego i wojskowego. Dalej ustanowiono ściśle ceny żywności. Na wzgórzach Inkermanu wytknięto obóz na 6000 ludzi, mający zapewne stanowić załogę tej części Krymu.

Z Galaczu pod d. 18. Lipca donoszą, że komisya ustanowiona do oznaczenia granicy bessarabskiej, wróciła do Belgradu nie zgodziwszy się na to, czy Belgrad ma do Rosyi czy też do Turcyi należeć. Komisarze francuski, angielski, austriacki i otomański, są za przydaniem Belgradu do Turcyi.

— Inne wiadomości z Konstantynopola pod 25. Lipca donoszą: że archiwa poselstwa rosyjskiego nadeszły 23. Lipca do Konstantynopola. Posel rosyjski p. Buteniew oczekiwany jest 25. lub 26. t. m.

Z Bukaresztu pod d. 26. Lipca donoszą do Independance belge: Wielki logotet Konstantyn Soutza byłby powiększył liczbę ofiar brutalstwa żołdackiego kroackiej. Wracając bowiem późno w noc znalazł na podwórzu domu swego podoficera austriackiego i zapytał go, czego tu chce. Ten odpowiedział: kwatery. Na to odrzekł logotet: złą sobie obrałeś godzinę; na co uderzył go podoficer w głowę pałaszem zadając mu głęboką ranę. Raniony przez 48 godzin znajdował się między życiem a śmiercią. Nadmienić należy, że podoficer nie mógł się mylić w randze pana Soutza, bo wracający z wieczora miał na sobie bardzo odznaczające go ordery.

— Od granic Czarnogórze piszą do gazety zagrzebskiej pod d. 14. Lipca: W d. 11. m. b. ludzie z Kuczi widząc, że napróżno liczą na posiłki tureckie, widząc, że niepodobna im bronić swych domów przeciw sile Czarnogórców, tem bardziej, że serdar Cerowicz od góry Kom w 1800 ludzi ich pozycyę zagroził, opuścili szanice i ratowali się ucieczką. Czarnogórcy wkroczyli do opuszczonej przez obrońców osady, wymordowali wszystko co im pod rękę wpadło bez uwagi na wiek i płeć, i zrabowali domy nieszczęśliwych Kuczian. Można sobie łatwo wystawić jak gospodarowało to niekarne żołdactwo; z Kuczi pozostały tylko popioły i pustynia; co nie zostało zamordowane, uciekło na terytorium tureckie; 2000 karabinów Czarnogórcy zdobyli. Trzody wprzód odprowadzone były do pobliskich wiosek tureckich. Starcy i dzieci musieli śmiercią odpokutować ucieczkę swych krewnych. Baszy Skutari głównie los Kuczian przypisują, on to bowiem sprawił obietnicami i podarunkami, że porzucili neutralność, w której dotąd zostawali, a potem zostawił ich losowi. Gminy tureckie Klimenti, Grudale itd. czekały tylko znaku baszy, by Kuczianom na pomoc pospieszyć, ale napróżno. Pomoc w właściwym czasie nadeszła, byłaby Kuczianom zapewniła niezależność, albo przynajmniej zyskała im korzystną kapitulacyę. Spodziewają się z tego powodu nowych zatargów pomiędzy Portą a Czarnogórzem.

Księstwa Naddunajskie.

Gazeta de Moldavia z 24. Lipca podaje następujące sprawozdanie o uroczystym wprowadzeniu na kajmakanat Mołdawii Teodora Balsz i udzieleniu mu inwestytury, w dniu 23. p. m.:

»Wczoraj o godz. 11. rano zgromadzili się w sali tronowej metropolita, biskupi i wyższe duchowieństwo, ministrowie, naczelnicy wydziałów, akademii, ciała dyplomatyczne, dowódca korpusu okupacyjnego generał major Gablentz, generał Reznicek, wielka liczba bojarów i wyżsi oficerowie. Wojska tworzące załogę i oddział ces. austriackich grenadyerów stanęły w paradnym szyku na placu przed pałacem. Po 11. godz. udało się dwóch adjutantów i orszak dworski do hotelu zajmowanego przez Kiamil beja, by go uroczystie przeprowadzić do pałacu, gdzie przyjęty został przez J. Eks. kajmakana otoczonego ministrami i adjutantami. Komisar sułtański przybywszy do sali tronowej i zasiadłszy na swym miejscu, wręczył kajmakanowi w obliczu świetnego zgromadzenia firman cesarski; kajmakan przyjąwszy go z zwykłymi ceremoniami oddał go sekretarzowi stanu księciu Janowi Ghice, a ten następnie dragomanowi Argenti, który go odczytał w turekim języku. Po czem sekretarz stanu odczytał go w tłumaczeniu po rumuńsku. Firman brzmi:

»Cesarski firman do wielkiego wornika Teodora Balsz, w połowie miesiąca Zilcade 1272 r. (w połowie Lipca 1856 r.). Gdy minął okres władzy księcia Grzegorza Ghigi, mianowanego przezemnie wojewodą Mołdawii, będącej częścią mojego państwa, nastąpiło odwołanie go z urzędu. Pragnąc szczęścia wszystkim moich poddanych, najwyższą i dobroliwą wolą moją jest utrzymać i potwierdzić przywileje przyznane wam *ab antiquo* przez Wysoką Portę, wewnętrzny zarząd i ustawy kraju ulepszyć odpowiednio do szczęścia jego mieszkańców.

Postanowiono w powszechnym traktacie zawartym szczęśliwie, nadać krajowi prawa zasadnicze ustanowione po gruntownych obradach. Nadszedł czas wykonania tego postanowienia; wiedząc jak ważną jest rzeczą, aby podczas tych narad władza krajowa sprawowana była z zupełną bezstronnością, a gdy ty kajmakanie znanym mi jesteś ze swjej wierności, prawości, miłości ojczyzny i sprawiedliwości, powierzono na mój rozkaz twój wierności i baczności namiestnictwo w Księstwie (kajmakana w województwie), i ustanowiono cię naczelnikiem tymczasowego rządu aż do mianowania nowego wojewody, który wybrany i mianowany będzie według przysiężnej ustawy krajowej.

Dopóki istniejąca ustawa nie będzie poprawioną i uzupełnioną, postępować należy według jej zasad; wszystko zaś to co stało się mimo lub przeciw ustawie uważane być ma za bezprawne i nieistniejące. Tą drogą masz postępować sprawując tymczasowo władzę powierzoną twój przezorności. Gdy zaś później mają być zbadane życzenia mieszkańców kraju co do sięgających wewnątrz reform, o czem uwiadomieni zostaną przez mój ces. firman, obowiązkiem jest mieszkańców oczekiwać tej chwili w zupełnym posłuszeństwie; ty zaś działając sprawiedliwie i słusznie, uważać będziesz szczególnie na utrzymanie porządku w kraju. Jest przeto moją najwyższą wolą, byś przedsięwziął kroki odpowiednie tym zasadom, a w każdym razie starał się zapewnić szczęście mieszkańców.

Dla wyjaśnienia ci tego co się stało i wskazania twego obowiązku, wydany został niniejszy firman z mojej cesarskiej kancelaryi. Jak tylko moja najwyższa wola będzie ci znajomą, baczycь będziesz na wykonanie moich rozkazów.

Po odczytaniu firmanu działa dały 21 strzałów, a wojsko broń zaprezen-

towało. Po czym komisarz sultański Kiamil bej w następujący sposób przemówił:

„Panowie! J. C. Moś sultan postanowił położyć koniec władzy księcia Ghiki i wybrał wielkiego wornika Teodora Balsz, by rządził krajem w charakterze kajmakana (namiestnika). Znajoma wam jest wysoka i gorliwa opieka sultana, a postanowienia traktatu paryskiego są nowym tego dowodem. Zasadnicza ustawa kraju będzie przejrzana, by poprawić wewnętrzny zarząd, powiększyć i zabezpieczyć szczęście mieszkańców. Przemowę swoją kończy komisarz wzywając Mołdawian do zachowania się spokojnego i godnego.

Na mowę tę odpowiedział kajmak wyrażając wdzięczność dla sultana i pojęcie ważności swoich obowiązków, zwyklemi przy takich okolicznościach słowami. Przemowa jego nie ważnego nie zawiera.

Najsilniej w firmanie uderza miejsce polecające Mołdawianom, by teraz wstrzymali się od wszelkiego wyrażania swych życzeń i opinii, gdyż następny firman wyznaczy im do tego chwilę i sposób.

Po odczytaniu firmanu i mowach nastąpił przegląd wojsk a potem wielka uczta dla komisarza sultańskiego.

— Według listu z Jass 25. Lipca zamieszczonego w Ost. Deut. Post, wszyscy ministrowie podali się do dymisy i nowe ministerium utworzone będzie. Kiamil bej miał odjechać 26. do Bukaresztu dla wprowadzenia uroczystości do władzy nowego kajmakana w Wołoszczyźnie, ks. Aleksandra Ghika. (Czas)

Rozmaite wiadomości.

— Jak wiele dobrego można czynić z pięknym talentem, a do tego przy dobrych chęciach i szlachetnych popędach, świeży tego dowód mieliśmy w Salzbrennu, gdzie pomiędzy używającymi wód mineralnych, bawi także wiele osób tak z kraju tutejszego jak i z samej Warszawy. Pomimo wszelkich potrzeb tamże zapewnionych, czuć się jednak dawał bawiącym gościom brak kościoła; bo chociaż jest tam jedna świątynia katolicka, ta jednakże znacznie jest zniszczoną. Niebawem też powstała piękna myśl w pięknych sercach kilku naszych Warszawianek, a myślą tą było zebranie jakiego funduszu, albo na odnowienie starego kościoła, albo wzniesienie nowej kaplicy w bliskości źródła. Dnia więc jednego rozeszła się wieść o koncercie, mającym się dać w tym chwalebny cel przez dwie Polki z Warszawy, a Polkami temi były znane z pięknego talentu swego panna Zofia Malhomme, jako fortepianistka, i panna Izabella Miecznikowska jako śpiewaczka. Bawiący u wód goście zebraли się licznie i tym sposobem z funduszu 400 tal., położyli niejako węgielny kamień zamierzonemu planowi. Z tém większą przyjemnością donosimy o tym fakcie, że w chwili kiedy dzieło uwieńczone zostanie skutkiem, śmiało powtórzmy, iż zawdzięczyć je należy pięknym i szlachetnym Polkom!

— Palma i plama są wyrazy z jednych liter złożone, a przecie razem z sobą być niemogą: bo ten tylko ma prawo do pierwszeństwa, kto nigdy nieokrył się drugą.

— Pewien młynarz pędził osła. Spotkawszy go jakiś trefniś zawołał:

»A gdzież to we dwóch idziecie?« »Idziemy po siano dla nas trzech,« odpowiedział młynarz.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 7. Sierpnia.

Pszonica 78—104 tal.
Zyto 56—66 tal., na Sierpień 58½—59½—59—½ tal., na Sierpień Wrzesień 57½—58½—¼ tal., na Wrzesień Październik 56½—58—57¼—½ tal., na Październik Listopad 55½—56½—56 tal., na dostawę wiosenną 53¾—54 tal.
Jęczmień 48—53 tal.
Ówies 35—39 tal.

Olej rzepiowy 18 tal., na Sierpień 18 tal., na Sierpień Wrzesień 17¾ tal., na Wrzesień Październik 17½ tal., na Październik Listopad 17¼—½ tal., na Listopad Grudzień 17½ tal.
Łój 16½—17 tal.

Okowita bez beczi 34—33½ tal., na Sierpień 32½—34 tal., na Sierpień Wrzesień 32½—¼ tal., na Wrzesień Październik 31—¾ tal., na Październik Listopad 29—½ tal., na Listopad Grudzień 27¼—½ tal.

Szczecin, 7. Sierpnia.

Zyto na Lipiec 59—58½ tal., na Lipiec Sierpień 58 tal., na Wrzesień Październik 57 tal., na dostawę wiosenną 52¾ tal.

Olej rzepiowy 17¾ tal., na Wrzesień Październik 17¼ tal., na Październik Listopad 17¼ tal.

Okowita bez beczi 10¾ proc., z beczką 10½ proc., na Lipiec 10¾ proc., na Lipiec Sierpień 14¾ proc., na Sierpień Wrzesień 14¾ proc., na Wrzesień Październik 11¾—¼ proc., na Październik Listopad 12¼ proc., na dostawę wiosenną 13 proc.

Przybyli do Poznania 8. Sierpnia.

BAZAR: Sikorski z Kosztowa, Moszeński z Stempuchowa, Lubiński z Kiączyna.
HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Weioenbusch z Berlina, Giżycki z Szamotuł, Treškow z Wierzonki, Stoltenburg z Ceradza.

HOTEL DREZDENSKI MYLIUSA: Brunner z Magdeburga, Wallach z Kassell, May i Reichel z Berlina, Gehrke i Korn z Kipska, Neukranz z Lwówka, Rackwitz z Góry.

HOTEL DU NORD: Otocki z Gogolewa, Trampezyńska z Środy, Arenz z Szczecina, Löwenthal i Wegner z Neuwedell.

HOTEL BAWARSKI: Koszutki z Dziadkowa, Hövel z Stolpi, Schöpplenberg z Kistrzyca, Hainski i Zietzoldt z Wronek.

POD CZARNYM ORŁEM: Malczewski z Toniszewa, Drzeński z Bożejewa, Poklatacka z Ossowa.

HOTEL BERLINSKI: Chorus z Wrocławia, Blumberg z Kłocka, May z Mühlhausen, Galzki z Śremu, Luhme z Berlina, Kirsten z Strzelna, Pinksohn z Schmiedeburg, Jachmann z Rybna, Hemmerling z Wrzeźni, Emons z Aachen.

HOTEL PARYŻKI: Radoński z Siekierk, Sławoszewski z Ustaszewa, Czapski z Kuchar, Szczepkowski z Krzyżanowa, Kozicki z Mąkownicy, Dobrowolski z Środy, Funtowicz z Miłosławia, Robińska z Krotoszyca.

HOTEL WIEDENSKI: Liébiach z Hamburga.
W MIESZKANIU PRYWATNEM: Teschner z Skwierzyny, ul. Magazynowa 15.

KONCERT W TRZEMESZNI

Kazimierza Hofnana

odbędzie się dnia 10. Sierpnia 1856.

OBWIESZCZENIE.

Wyznaczony na dzień 11. b. m. w mieście Zanimyślu jarmark niniejszym znosi się.

Poznań, dnia 7. Sierpnia 1856.

Królewska Rejencya,
wydział spraw wewnętrznych.

SPRZEDAŻ KONIECZNA.

Majętność szlachecko-rycerska Boczków I i II. części w Wielkiem Xięstwie Poznańskim, w departamencie Poznańskim i tegoż powiecie Odolanowskim położona, do Nepomucena Wąsowskiego dziedzica należąca, 1817 mórg 149 pretów □ obejmująca, sądownie oszacowana na 33.221 Tal. 24 Sgr. 1 Fen. wedle taxy, mogącej być przejrzanej wraz z wykazem hipotecznym, mapą i rejestrem rozmiarowym w rejestraturze, ma być dnia 24. Stycznia 1857. przed południem o godzinie 10tej w miejscu zwykłym posiedzeń sądowych sprzedana.

Właściciel, Jan Nepomucen Wąsowski, którego pobyt jest niewiadomym, jako też niewiadomi z pobytu wierzyciele hipoteczni Rychard i Edward Colomb i wdowa Joanna z Baumüllerów w Colomb zapożyczają się na powyższy termin niniejszym publicznie.

Wierzyciele, którzy z należytości realnej z księgi hipotecznej niewynikającej zaspokojenia z summy szacunkowej poszukują, wzywają się, ażeby się ze swą pretensją do Sądu subhastacyjnego zgłosili. Ostrów, dnia 28. Kwietnia 1856.

Królewski Sąd powiatowy Wydział I.

Do leczenia syfilitycznych, cierpiących na chorobliwie mokrzenie, części rodne i liszaje, znajduję się codziennie w domu z rana do 10., po południu od 2. do 5.

Dr. August Loewenstein,
w Rynku Nr. 53. na I. piętrze.

Nauczyciel Polak szuka miejsca guwernera. Bliż. wiadomość udzieli Rektor **Choiński w Gostyniu.**

Nauczyciel domowy, katolik, zaopatrzony w dobre świadectwa, stara się o miejsce. Bliższych wiadomości udzieli p. **Zupański w Poznaniu,** ulica Nowa Nr. 15.

Aptekę moją na Chwaliszewie i fabrykę sztucznych wód mineralnych, kupił odemnie aptekarz Pan **G. Reimann.** Dziękując uprzejmie za zaufanie, którego od wielu lat doznawałem, upraszam uprzejmie, o zaszczytowanie takowem także i mego następcę.

Gustaw Winkler.

Odnosząc się do powyższego doniesienia, polecam pod moim zarządem obecnie będącą aptekę i fabrykę sztucznych wód mineralnych, względem szanownej publiczności. Poznań, dnia 7. Sierpnia 1856.

Gustaw Reimann.

Sprzątnione żyto proboszczowskie, które w tym roku 24 ziarn wydało, sprzedaje Dominium **Góra,** stacya pocztowa Góra, do siewu szefel po 3 Tal. w kurancie, i prosi o wcześnie zamówienia.

Wyprzedaż!!!

Od dnia 18. Lipca handel **H. Kolanowskiego** przy ulicy Szerokiej Nr. 13. celem zwinięcia go; wyprzedaże towary swoje, mianowicie: porcelany, szkło i fajanse po cenach fabrycznych.

Mechanik potrzebujący roboty, drzewianych maszyn, reperacya ich, budowanie nowych siewczarni konnych, pomp i ręcznych i t. p. Właściciele potrzebujących uprasza się o wiadomość. Ulica Sw. Marcinska Nr. 19. w Poznaniu.

Przy Dominikańskiej ulicy Nr. 4. na drugiem piętrze jest do najęcia mieszkanie z 2ch izb i komory. Bliższa wiadomość w kantorze, ulica Szewska Nr. 20.

Prawdziwy Szwajcarski Absinth, prawdziwą Bazelską wódkę wiśniową polecają

Bracia Vassalli, w Rynku Nr. 6.

Grodziskie piwo

odtąd w zapasie u **E. Morgenstern,** przy Wilhelmowskim placu Nr. 4.

Kurs giełdy berlińskiej.

Dnia 7. Sierpnia 1856	Sto pa-pierami.	Na pr. kurant	
		gotowi-zna.	z gwa.
Pożyczka rządowa dobrowolna	4½	101	—
dito z roku 1850.	4½	—	102¼
dito z roku 1852.	4½	—	102¼
dito z roku 1853.	4	—	97½
dito z roku 1854.	4½	—	102¼
Oblig. długu skarbowego	3½	—	86½
dito premii handlu morskiego	—	—	—
dito Marchii Elektoralfiej i Nowej	3½	—	—
dito miasta Berlina	4½	101¼	—
dito dito	3½	84¼	—
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowej	3½	—	92¼
dito Prus Wschodnich	3½	—	91
dito Pomorskie	3½	91¼	—
dito W. X. Poznańskiego	4	—	99½
dito W. X. Pozn. (nowe)	3½	—	88½
dito Szląskie	3½	—	88
dito Prus zachodnich	3½	—	86
Bilety rentowe Poznańskie	4	—	93
Louisdory	—	—	111
Akcyje kolei żelazn. Starogr. Poznańsk.	4	—	100

CENY TARGOWE

w mieście Poznaniu.	Dnia 8. Sierpnia 1856 r.			
	od tal. sgr. fn.	do tal. sgr. fn.	od tal. sgr. fn.	do tal. sgr. fn.
Pszonicy pięknej, szefel po 16 garn.	—	—	—	—
Pszonicy średniej	—	—	—	—
Pszonicy ordynaryjnej	—	—	—	—
Zyta przedniego, szefel	2	7	6	2 12 6
Zyta nowego	1	27	6	2 2 6
Jęczmienia dużego, szefel	1	26	—	1 22 6
Jęczmienia małego	1	15	—	1 17 6
Owsa, szefel	1	7	6	1 10
Rzepak zimowy	—	—	—	—
Tatarki szefel	—	—	—	—
Ziemniaków, szefel	—	15	—	20
Masła, garniec	2	5	—	2 10
Koniczyna czerwona	—	—	—	—
Koniczyna biała	—	—	—	—
Siana, centnar	—	25	—	1
Słomy, kopa po 1200 funt	7	—	—	8
pirytusu (beczka 120kw.) 80% Tral.	—	—	—	—
dnia 7. Sierpnia	31	15	—	32
dnia 8.	32	7	6	32 22 6